

Ve külli nazarıyla → mevcudatın tesbihatını

↓
müşahede ederek

↓
sehadet etmek ve

↓
nimetler içinde

↓
imdadat-ı RAHMANİYEYİ → görüp-

→ Sükretmek

→ Ve musnavatta → kudret-i RABBANİYE NİN

↓
mucizâtını → tenâşa ederek

↓
nazar-ı ibretle

↓
TEFEKKÜR etmektir.

(23. söz)

Evet nasıllı hayat → bu kainattan → süzülmiş → bir hülâsadır.

Ve → suur } dahi → hayatın süzülmesi → hayatın bir hülâsasıdır.
his

Ve akıl dahi → suurlardan ve } süzülmesi → suurun bir hülâsasıdır.
histen

Ve ruh dahi → hayatın hâlis ve } bir cevhəri
safı
↓
sabit ve } zâttir.
müstakil

Öyle de; maddi ve } hayat-ı Muhammediye (A.S.M.)
manevi
↓
hayattan ve } süzülmesi
ruh-u kainattan
↓
hülâsât-ül
hülâsadır.

Ve risalet-i Muhammediye (A.S.M.) dahi
↓

kainatın → his ve } süzülmesi → en SÂFİ
suur ve }
akıldan

Belki → maddi ve } hayat-ı Muhammediye (A.S.M.)
manevi
- âsârının şهادetiyle
↓
hayat-ı Kainatın → hayatıdır.

Ve risalet-i Muhammediye (A.S.M.) → suur-u kainatın
↓
şuurudur
↓
ve nurudur.

Ve vahy-i Kur'an dahi → hayatlar hakikatinin →
şهادetiyle → hayat-ı Kainatın → RUH'dur. →
ve → suur-u kainatın → akıldır.

(10.562)

İnsanın cihazat cihetiyle zenginliği şu
sırdandır ki;

Akil ve fikir } sebebiyle → insanın hasseleri } fazla
uyguluları }

↓
inkisaf ve
inbisat

↓
peyda etmiştir.

Ve ihtiyacatın kesreti sebebiyle

↓
çok çesit çesit → hissiyat → peyda olmuştur

Ve hassasiyeti → çok tenevvü etmiş

ve fitratın → câmiyeti sebebiyle → pek çok

↓
maksada müteveccih

↓
arzulara → medar olmuş.

Ve pek çok → vazife-i fitriyesi → bulunduğu sebebiyle

alat ve cihazatı } ziyade → inbisat peyda etmiştir.

Ve ibadatin → bütûn envâına → müstaid bir →

→ fitratta → yaratıldığı için → bütûn kemalatin

↓
tohumlarına → cami bir

istidad verilmiştir.

İşte şu derece → cihazatça zenginlik ve } elbette →
sermayece kesret }

→ ehemmiyetsiz muvakkat → şu hayat-ı dünyeviyenin

↓
tahsil için → verilmemiştir.

Belki şöyle bir insanın → vazife-i asliyesini →

→ nihayetsiz maksada → müteveccih vazifesini →

→ görüp → acz ve }
fakr ve }
kusurunu }

ubudiyet suretinde

↓
ilan etmek